



DANSK+

Nyhedsbrev

Maj 2017

Projekt Dansk+ er slut

En tredjedel af de gennemførte forløb har ført til job eller uddannelse

Lidt fra organisationerne bag projektet.

En kommentar fra KL, LO og DA

Dansk+ har været et "luksusprojekt"!

Fra netværksmøde for sprogfolkere i Esbjerg

Gulvvaskedansen giver den rigtige holdning og arbejdsstilling.

Og så er det mændenes favorit

Vi er multikunstnere i det her!

Læs om forløbene i Kolding

Evalueringsnedslag fra LG Insight:

Fem læringspunkter

Du modtager dette nyhedsbrev, fordi vi tror, du kan have interesse i projekt Dansk+. Ønsker du ikke at modtage fremtidige nyhedsbreve, skal du blot afmelde det i en mail til fir@da.dk. Du kan også læse nyhedsbrevet på projektets hjemmeside: www.danskplus.dk

Projekt Dansk+ er slut – en tredjedel af de gennemførte forløb har ført til job eller uddannelse.



For mere information
Kontakt: Finn Rasmussen

fir@da.dk

Til oversigt

Det er derfor på sin plads at sige stort tak til de 152 sprogmakkere, der har været i aktion ude på arbejdspladserne. Ikke blot er en tredjedel blevet selvforsørgende, men en meget stor del af de øvrige borgere har opnået større sproglig selvtillid og både sproglige og faglige færdigheder, så de nu har håb om at få en plads på arbejdsmarkedet.

Dansk+ nyhedsbrevene har løbende berettet om Dansk+ virksomhedsforløb med sprogmakker og sprogligt indhold, og det har været en fornøjelse at se, hvordan både borger og sprogmakker, men også arbejdspladsen og øvrige kolleger har taget opgaven alvorligt.

163 virksomheder har åbnet arbejdspladsen for en Dansk+ borger, og der er dags dato gennemført 180 af de påbegyndte 241 sproglige praktikforløb. Af de 180 er 66 lige nu kommet i arbejde eller har startet uddannelse.

Det helt banale ved Dansk+ er egentlig, at for at blive god til dansk, skal man anvende og træne det. Det er det, som Dansk+ giver mulighed for, når der tilknyttes en sprogmakker. En sprogmakker er en kollega på arbejdspladsen, som i samarbejde med en sproglærer sikrer, at det bliver muligt for borgeren at bruge og træne det danske sprog - ikke blot i nogle få timer, men i løbet af en hel arbejdsdag. Samtidig hjælper sprogmakkeren til forståelse af faglige, kulturelle og sociale funktioner på arbejdspladsen.

For at sprogmakkeren kan løse opgaven, klædes denne på ved et kort kursus, og der kan løbende hentes hjælp og støtte i både job- og sprogcenter. Der skal derfor også lyde en stor tak for indsatsen til alle involverede fra job- og sprogcentre.

I løbet af projektet er det konstateret, at forløbene fungerer bedst når:

- borgerens og virksomhedens behov er i fokus
- konceptet følges tæt og der er sikret koordinering og ledelsesopbakning i jobcentret
- forløbene afsluttes med bevis/udtalelse om hvad der er arbejdet med, og hvad der er opnået i praktikken
- jobcenter følger op efter praktik, hvis der ikke umiddelbart opnås beskæftigelse
- der stilles krav til virksomhed om at følge koncept, og til borger om også selv at tage ansvar for sproglig og faglig læring
- indsatsen ses som en investering til at undgå fremtidig offentlig forsørgelse
- jobcenter og sprogudbyder arbejder tæt sammen med klar forventningsafstemning

Derudover kan det anbefales, at samarbejdet mellem jobcenter/sprogcenter og virksomhed om at uddanne og støtte en sprogmakker videreføres og tilpasses til andre målgrupper – ikke mindst nyankomne flygtninge.

Der er udarbejdet en række værktøjer, som kan guide og støtte medarbejdere i jobcenter, sprogcenter og på virksomhed i gennemførelse af Dansk+ sprogpraktikforløb. Hele konceptet - med processer, værktøjer, ideer og eksempler - kan downloades fra projektets hjemmeside www.danskplus.dk

Lidt fra organisationerne bag projektet.



Dansk+ er udviklet i forhold til ledige udlændinge, der har været i landet i en længere periode og opbrugt retten til danskuddannelse. Da sproget fortsat har været en barriere for at få fodfæste på arbejdsmarkedet, har projektet haft fokus på, hvordan man med en sprogmakker kan støtte en sproglig udvikling i praktik på en virksomhed.

De deltagende kommuner har med stort engagement udviklet enkle og konkrete redskaber, som let vil kunne spredes til andre kommuner og overføres til andre målgrupper. Dansk+ rummer efter KL's opfattelse således særlige perspektiver i den aktuelle situation, hvor integrationsindsatsen skal gøres mere virksomhedsrettet, og flygtninge skal mødes som jobparate med det samme. Det vil i de fleste tilfælde kun kunne lykkes, hvis der er et samspil mellem sprogcentrets indsats med undervisernes særlige kompetencer og en sproglig støtte i anvendelsesrummet på virksomheden.

Birger Mortensen, Chefkonsulent



For LO har Dansk+ projektet bekræftet at de dansk sproglige kompetencer styrkes og udvikles ved den daglige brug i en arbejdsmæssig sammenhæng. Det helt centrale element i Dansk+ har for LO's vedkommende være koblingen mellem virksomhedspraktik og en sprogmakker.

Den meget enkle kombination, hvor der tilknyttes en sprogmakker til en borger i virksomhedspraktik, har vist sig at have stor effekt på udviklingen af danskundskaber hos borgeren. Med forbedrede sproglige kvalifikationer øges mulighederne for at komme i beskæftigelse, hvilket projektet også har dokumenteret.

Erik Nielsen, konsulent

Nogle gange er det de enkle løsninger, der viser sig at virke. Sådan har det også været med Dansk +.

I Dansk+ har vi i samarbejde med 16 kommuner forsøgt at få bl.a. ikke-vestlige indvandrere med svage danskundskaber tættere på arbejdsmarkedet. Og resultatet er klart: Man lærer hurtigere at begå sig på dansk, når man træner sit danske ved at gå på arbejde og arbejde sammen med andre, der taler dansk.

Ikke nok med, at sprogundskaberne blev forbedret – næsten 40 pct. af deltagerne konverterede deres sprogpraktik til et job. For en sprogpraktik er også en kærkommen chance for at vise en arbejdsgiver, hvad man reelt kan, og det kan i virkeligheden være meget bedre end selv de bedste cv'er. For mig viser det også, at selv om en indvandrer i første omgang er i virksomhedspraktik med fokus på at blive bedre til at tale det danske sprog, så kommer der også meget andet godt ud af at være i gang på en virksomhed.

Mange virksomheder har deltaget i initiativet, og det bekræfter det generelle billede, at virksomheder gerne deltager i arbejdet med at få flygtninge og andre indvandrere ind på eller tættere på arbejdsmarkedet.

Det er ikke en virksomhed eller dens medarbejders opgave eller kompetence at give en særlig sproglig støtte til flygtninge eller andre udlændinge, der skal lære dansk. Derfor har det været afgørende for DA, at en virksomhedspraktik i Dansk + bliver målrettet, og at virksomheden og dens medarbejdere bliver ordentligt støttet til opgaven af job- og sprogcentret.

Berit Toft Fihl, Chefkonsulent

*For mere information
Kontakt:*

btf@da.dk

ene@lo.dk

bir@kl.dk

Til oversigt



Dansk+ har været et "luksusprojekt"!



Det var der bred enighed om på et netværksmøde for sprogfolkere i Esbjerg.

En pæn del af de sprogfolkere, der har været i aktion i Esbjerg og Fanø kommuner, var mødt op til erfaringsudveksling og netværksdannelse på jobcentret i Esbjerg en morgen i januar. Der var repræsentanter fra mange forskellige brancher, blandt andet shipping, tandpleje, børneinstitution, restaurant, plejehjem, butik og underholdning. De gav alle udtryk for, at de dansk+ sprogpraktikanter, de havde haft i forløb, var blandt de bedst forberedte og motiverede de havde prøvet, og der var fornem opfølgning fra sprog- og jobcenter.

*For mere information
Kontakt: Maria Anglada*

maang@esbjergkommune.dk

Til oversigt

Det har givet sig udtryk i nogle meget positive oplevelser af sprogpraktikkerne, stor sproglig fremgang, og nok så væsentligt, at en stor del af praktikanterne er endt i job eller uddannelse. "Det er noget af det mest fantastiske, jeg har prøvet", siger en af sprogfolkere, "det er nærmest blevet en personlig ven", og en anden sprogfolkere supplerer med, at hun nu også har hjulpet praktikantens mand i fast arbejde.

I den forbindelse efterlyser sprogfolkere lidt mere hjælp til praktikanterne om at begå sig praktisk i det danske samfund. "De har lidt svært ved helt at forstå, hvordan det danske samfund hænger sammen, og det kan være meget svært for dem for eksempel at få bankaftaler på plads". Der var så nogle af sprogfolkere, som også har en mentoruddannelse, der her kunne give nogle råd – og det er lige netop det, som er formålet med at afholde netværksmødet, siger den lokale projektleder, Maria Anglada, som også er glad for, at deltagerne blev enige om at mødes igen om et halvt års tid. "Jo flere problemer vi kan få knust i fællesskab, jo større er chancen for, at praktikanterne kan få bidt sig fast på arbejdsmarkedet", siger Maria.

Netop den kombinerede rolle som mentor og sprogfolkere planlægger kommunen nu at fortsætte i arbejdet med at få de nye flygtninge ud på arbejdsmarkedet. "Vi tror på det brede samarbejde, og erfaringerne fra Dansk+ viser, at det kan virke, så selvfølgelig tager vi de erfaringer med over i flygtningeindsatsen", siger fagkonsulent Lars Olsen.

Både Maria og Lars glæder sig over sprogfolkernes store engagement og vil ikke tøve med at bruge dem fremover. Sprogfolkere er også rede til at være med igen med en anbefaling om, at jobcentret ikke skal være bange for at opstille krav til virksomhederne, men samtidig skal de sikre, at der er tydelige mål for praktikken. Mål som er kendte for både praktikant og virksomhed.

Sprogfolkere lægger heller ikke skjul på, at der er store fordele for virksomheden. "Praktikanterne er ikke en fuld arbejdskraft, men de har en stor arbejdsværdi, og det er en glæde, at se ikke alene praktikantens udvikling, men også de øvrige kollegers. Som en af sprogfolkere siger: "er du svimmel i kasketten – vi tænker meget over, hvordan vi taler ude hos os, nu!"

Det er tydeligt, at praktikanterne i sprogfolkere har fået en advokat, der taler deres sag og hjælper dem - både i forhold til jobcenter og myndigheder i øvrigt. Sprogfolkere er blevet en væsentlig faktor, der hjælper borgerne videre i arbejdsliv og i deltagelse i samfundet i øvrigt. Relationer er blevet skabt, som i mange tilfælde rækker langt ud over praktiktiden.

Gulvaskedansen giver den rigtige holdning og arbejdsstilling.



For mere information
Kontakt: Helle Keblowski

heke@aarhus.dk

Til oversigt

Og netop gulvaskedansen synes både mænd og kvinder er sjov, når de gør rent på hotelværelser i et nyt projekt i Aarhus.

Projektet er en udløber af Dansk+ projektet. Jobcentrets konklusion på projekt Dansk+ er blandt andet, at det er vigtigt for borgere med sprogbarrierer, at sprogtræningen foregår ude på arbejdspladsen og samtidig understøttes af en sprogmakker (ansat kollega), som er klædt på til opgaven. Det gælder sproglig træning, men også understøttelse af borgeren i det faglige arbejde og social inklusion på arbejdspladsen.

I Dansk+ har FO-Aarhus haft opgaven med at klæde sprogmakkeren på og de har været sparringspartner for den sproglige udvikling for både borger og sprogmakker. Det gode samarbejde fortsættes i det nye projekt i FO-byen, hvor man i første omgang målretter indsatsen til hotel- og restaurationsområdet, hvor der er gode jobmuligheder.

Det er et 13 ugers kursusforløb, hvor formiddagen går med praktik i et til lejligheden opbygget træningsmiljø i form af et hotelværelse. Eftermiddagen går med dansk fagsprog og kendskab til det danske arbejdsmarked samt hvordan man søger og får job i Danmark (Kursisterne skal søge to job pr. uge).

Men onsdagene er specielle – for her foregår hele dagen i praktik på Sabroe Hotel. Det er oldfruen, Jane Thomsen, der står for denne praktisk faglige undervisning. Jane understreger, at det er en stor fordel, at undervisningen foregår i det faglige miljø. ”Her møder de alle de andre medarbejdertyper på et hotel, og de bliver bevidste om, hvad der egentlig kræves for at klare arbejdet og mærker den kultur, der er på et hotel.”

Den praktiske arbejdsdeling foregår under en snak over morgenmaden. Den faglige og sproglige træning foregår samtidig. Jane deler borgerne i hold på to, og hun er meget bevidst om ikke at sætte to sammen, som har samme modersmål.

”Her er arbejds sproget dansk, og de skal tale dansk sammen, ligesom de skal følge dansksprogede manualer, og kunne læse og forstå etiketterne på de materialer, vi bruger. Ud over at træne sprog med mig, så træner de også rigtig meget sprog med hinanden på den måde”, siger Jane, ”og de kan tage erfaringerne med til sprogundervisningen i FO-byen dagen efter”.

Jane har reserveret 5-6 hotelværelser til rengøring, og der kan også komme andre housekeeping og vedligeholdelsesopgaver i spil. Hun superviserer indsatsen og har samtaler om alle de faglige processer undervejs med alle deltagerne. Der kan også være samtaler om påklædning og holdninger i øvrigt, men kun hvis det betyder, at de bliver hæmmet i arbejdet.

Der er en del mænd på holdet, og de har ikke noget imod rengøringsarbejde, men går på med krum hals. ”Gulvaskedansen er mændenes favorit, og det er vældig morsomt at se, hvordan de forstår at svinge gulvmoppen i fin rytmik, så de både får den rigtige holdning og lethed med, og den rigtige hastighed.” Der er en tendens til at mændene konkurrerer lidt om, hvor hurtigt de kan få arbejdet gjort færdigt, men de er ikke færdige før Janes professionelle vurdering er blevet afsagt. Hvis de bliver lidt for smarte, så er Jane ikke bleg for at lægge et par udfordringer ind i værelserne. Det kan være en glemt sko under sengen, eller nogle genstridige hår i håndvasken.

Alle værelser i projektet er "rodet til" af Jane selv, hun er meget bevidst om, at kursisterne ikke tager arbejde fra den faste stab – så det er rengjorte værelser, der rodes til og får en ekstra omgang.

Hvis ellers motivation og helbred holder, så er der næsten garanti for, at de, som fuldfører kurset, kan få fast arbejde på et af byens hoteller. Fire kursister er kommet i job, og yderligere seks forventes at starte i maj måned.

Her hjælper det også, at både direktøren på Sabroe Hotel og lederen af FO-byen, Torben Dreier har et godt og solidt netværk i byen. Sidstnævnte er sammen med afdelingsleder i jobcentret, Helle Keblowski ved at overveje, om ikke konceptet kan overføres til flere brancher.

Vi er multikunstnere i det her!



For mere information
Kontakt: Torben Jensen

tobj@kolding.dk

[Til oversigt](#)

Det siger lærerne fra Kolding Sprogskole, som både fungerer som undervisere og konsulenter i kommunens såkaldte rampeforløb – et forløb, som i forbindelse med Dansk+ projektet, skal forberede borgerne til praktik og job på en lokal arbejdsplads.

Da man i Kolding Jobcenter startede aktiviteterne i Dansk+, fandt man at mange borgere havde behov for et forberedende forløb, både sprogligt og holdningsmæssigt. Det blev til et lokalt 10-ugers rampeforløb, som Kolding Sprogskole står for – og som job- og sprogcenter i fællesskab løbende har udviklet og justeret.

Forløbet er bygget op, så borgerne i starten har tre dage på skolen, hvor sprog og arbejdsmarkedskendskab står på skemaet – de øvrige to dage foregår ude i praktik. Midtvejs i forløbet skifter det så til tre dage i praktik og to på skolen. Praktikkerne er primært sprogpraktikker, men undervejs arbejdes der på, at borgerne efterfølgende skal i en rigtig dansk+ praktik, med sprogmakker og med jobperspektiv og på fuld tid. Hvis omstændighederne taler for det, kan denne praktik godt begynde før de 10 uger er gået. Det er det, som Kolding nu kalder et fleksibelt rampeforløb.

Når jobcentret har rekrutteret borgere til forløbet, så samarbejder rådgivere og konsulenter fra både job- og sprogcenter tæt sammen om at lægge de bedste planer og finde praktiksteder, og derefter tager sprogskolen over. Et team på fem medarbejdere står for undervisning og for opfølgning ude på praktikstederne. De står oven i købet også for efterværn for de borgere, der efterfølgende opnår fast ansættelse. "Det er derfor vi kalder os multikunstnere, men det har mange fordele. Hver borger har én gennemgående person, som er inddraget hele vejen igennem, og de er i kontakt med os mindst en gang om ugen. Det sætter tingene i perspektiv, når man er med hele vejen, og det skaber tillid både til borger og praktikvirksomhed. Og så skaber det jobglæde – det er fantastisk at se, hvordan borgerne vokser og får mere og mere selvtillid." siger hele teamet.

Gruppen tror også, det giver mere kvalificeret undervisning, idet de ved, hvad praktikanterne møder ude på virksomhederne og kan relatere til det i undervisningen, som de også kan gøre rigtig arbejdsmarkedsrettet.

Det blev der givet bevis for i en undervisningstime, hvor stort set al sprogundervisning blev set i sammenhæng med arbejdsmarkedet. For eksempel blev der talt meget om kvalifikationer. Ud fra eksempler på tillægsord som "pligtopfyldende, effektiv og udadvendt", skulle deltagerne ikke blot forklare hvad de betød, men også hvad det betød arbejdsmæssigt og i hvilke jobfunktioner, de syntes, det var vigtigt. Deltagerne talte først to og to sammen, og skulle efterfølgende fremlægge for resten af gruppen.

I en snak med deltagerne, som alle havde været i Danmark mellem 5 og 10 år, kom det frem, at de alle havde haft arbejde eller havde studeret (på engelsk) i Danmark. Men det var i jobfunktioner, hvor de ikke behøvede at beherske det danske sprog, enten fordi de arbejdede alene eller fordi de arbejdede med andre udlændinge. De fleste havde gået på sprogskole, men arbejdet havde fyldt så meget, at de ikke kom så langt med det sproglige, og efter sprogskolen havde de ikke fået det brugt.

Det betød, at de nu, hvor de ikke havde et arbejde længere, ikke kunne nok dansk til selv at søge et nyt job, og de havde opbrugt deres ret til at gå på sprogskole, så de følte sig lidt fanget i en umulig situation. Derfor var de rigtig glade for, at Kolding kommune gav dem mulighed for at lære eller genopfriske sproget ved deltagelse i det forberedende rampeforløb og Dansk+.

Evalueringsnedslag fra LG Insight



For mere information
Kontakt: Kristian M
Andersen

kma@lginsight.dk

Til oversigt

LG Insight har i et evalueringsnedslag været ude og interviewe borgere og sprogmakere, som har deltaget i et Dansk+ praktikforløb. Hele evalueringsnedslaget kan læses på hjemmesiden www.danskplus.dk, men her er fem fremhævede læringspunkter:

- I etablering af virksomhedsforløb skal der være fokus på, at forløbene skal omfatte dansksproglig træning på arbejdspladsen – f.eks. i form af direkte kundekontakt, sparring med kollegerne og/eller ved at indgå i et socialt fællesskab. I jo højere grad forløbene formår at tage højde for dette, desto større er den sproglige udvikling blandt borgerne og virksomhedernes udbytte af forløbene. Det kan derfor være udbytterigt for såvel borger som virksomhed at sætte krav til virksomhederne i tilrettelæggelsen af virksomhedsforløb.
- Det er vigtigt at indgå i dialog med den enkelte virksomhed, så indsatsen tager højde for virksomhedernes rammer i tilrettelæggelsen af praktikforløbene. De iværksatte forløb skal være realistiske ift. virksomhedernes rolle og de ressourcer, som de skal afsætte til opgaven. Derudover skal virksomhederne turde opstille krav til borgerne, som særligt rykker sig sprogligt, personligt og fagligt, ved at de bliver udfordret og oplever at lykkes med opgaverne.
- I tilrettelæggelsen af et velfungerende sprogmakkerforløb er matchet mellem borger og sprogmakker vigtigt. Det knytter sig særligt til den personlige kemi mellem sprogmakker og borger, lige som motivationen fra begge parter har stor betydning for et succesfuldt forløb. Derudover sikrer udpegning af én primær mentor/sprogmakker på arbejdspladsen, at borgeren ved, hvem han/hun skal henvende sig til i tilfælde af usikkerhed eller behov for sproglig støtte.
- Det er vigtigt at tage individuelle hensyn til borgerens sproglige støttebehov i tilrettelæggelsen af det sproglige praktikforløb. Har borgeren f.eks. behov for sproglig støtte ift. faglige begreber, er det vigtigt, at borgerens arbejdsopgaver omfatter brug af begreberne i det daglige arbejde. Varigheden af sprogmakkerforløbet er i den forbindelse også vigtigt at tage højde for, da sprogmakkerforløb af 13 ugers varighed har større effekt ift. den sproglige udvikling, mens de 4 ugers praktikforløb i højere grad kan fungere som introduktion til en arbejdsplads og/eller (del)branchen.
- Dansk+ modellen fungerer bedst, når der afsættes tid og ressourcer til at uddanne sprogmakere forud for sprogmakkerforløbene. I undervisningen/uddannelsen tillærer de kompetencer til at løfte rollen som sprogmakker. Derudover bidrager anvendelsen af sproglige progressionsskemaer og udfyldelse af skemaerne i samarbejde med borger, sprogmakker og sprogfaglig aktør til at skærpe den sproglige træning og styrke det dansksproglige udbytte af indsatsen.